

Bemesten in prei, knolselder en bloemkool

WORKSHOP AGRO-EXPO Roeselare

26 januari 2026

B3W

Begeleidingsdienst
voor
Betere Bodem en
Waterkwaliteit

Programma

- B3W
- Nitraatresidu
- Boekje groenten
- Meststofkiezer
- Zelf aan de slag

Kennismaking

- ✓ Wie kent B3W?
- ✓ Wie nam al deel aan een activiteit?
- ✓ Welke groenten teel je?
 - ✓ Prei, knolselder, bloemkool of andere?
 - ✓ Aardappel?
- ✓ Nitraatresidu:
 - ✓ nooit-soms-vaak te hoog
 - ✓ voor één/enkele teelten of veel/alle teelten?

B3W

Begeleidingsdienst
voor
Betere Bodem en
Waterkwaliteit

B3w.vlaanderen.be

Samen boeren voor een
betere bodem-
en waterkwaliteit

Zoeken op het platform

DE ZUURTEGRAAD VAN JE BODEM

De zuurtegraad (pH) van de bodem blijft één van de belangrijkste aandachtspunten van de Belgische land- en tuinbouwpercelen. Het heeft een belangrijke invloed op de bodemvruchtbaarheid en bodemkwaliteit, maar hoe komt dat eigenlijk? En wat is de pH waar je best naar streeft?

Waarom is de pH zo belangrijk?

Als de pH niet goed is:

- daalt de beschikbaarheid van nutriënten, bijvoorbeeld bij een lage pH:
 - is er minder stikstof, fosfor, kalium, magnesium en zwavel voor de plant om op te nemen, dit beperkt de groei, voornamelijk voor de wortels en de jonge plant.
 - zijn sommige sporelementen in grotere mate aanwezig, dat kan zelfs in schadelijke hoeveelheden zijn.
- is de benutting van voedingselementen minder efficiënt,
- is het gewas vatbaarder voor (de ontwikkeling van) ziekten.
- kan dat tot opbrengst- en kwaliteitsverliezen leiden,
- kan dat bij voedergewassen tot een ongunstige verhouding tussen voedingselementen leiden.

Als de pH wel goed is:

- komen er meer nutriënten vrij uit mineralisatie,
- zijn er meer voedingselementen beschikbaar in de bodem en zijn deze beter opneembaar,
- is er meer bodemleven.

Wat is de optimale pH?

Er is niet één pH-waarde die voor elk perceel of voor elke teelt de optimale pH is. De optimale pH wordt bepaald door:

- de grondsoort,
- het gehalte aan organische stof,
- de teelt. Niet elke teelt is even gevoelig aan de pH.

B3W

Begeleidingsdienst
voor
Betere Bodem en
Waterkwaliteit

EFFECTIEVE ORGANISCHE KOOLSTOF

Een regelmatige toediening van organisch materiaal is noodzakelijk om het organische-koolstofgehalte van een akker op peil te houden. Hoeveel een landbouwer moet toedienen hangt af van het aandeel effectieve organische koolstof (EOC) van het toegediende vers organisch materiaal.

Wat is EOC?

EOC = Effectieve Organische Koolstof

- = hoeveelheid aangevoerde organische koolstof (OC) die na één jaar nog in de bodem aanwezig is.
 - Na één jaar blijft nog ongeveer 25% van het organische materiaal van bovengrondse plantenresten achter in de bodem,
 - bij stalmest is dit 50%,
 - bij compost meer dan 80%.
- De hoeveelheid EOC = de totale hoeveelheid aangevoerde OC x een humificatiecoëfficiënt.
 - De humificatiecoëfficiënt geeft de verhouding weer van EOC tot totale OC van vers organisch materiaal (plantenresten, mest, compost...).

Opbouw/afbraak van OC in de bodem

EOC-aanvoer = natuurlijke afbraak van OC in de bodem → OC-gehalte in de bodem **blijft op peil**

EOC-aanvoer < natuurlijke afbraak van OC in de bodem → OC-gehalte in de bodem **daalt**

EOC-aanvoer > natuurlijke afbraak van OC in de bodem → OC-gehalte in de bodem **stijgt**

de EOC-aanvoer moet gedurende meerdere jaren veel groter zijn dan de afbraak om OC in de bodem op te bouwen

OC-gehalte verhogen en voordelen van OC

Meer info over organische (kool)stof, de voordelen ervan en hoe het organische-koolstofgehalte in de bodem te verhogen? Bekijk dan de Infociches '[Organische stof](#)' en '[Hoe verhoog ik het OC-gehalte in de bodem?](#)' op de pagina over organische stof op het B3W-kennispunt.

EOC van gewassen, groenbedekkers en mestsoorten

Tabel 1, 2 en 3 tonen respectievelijk enkele groenbedekkers, gewassen en mestsoorten met hun aanvoer van EOC.

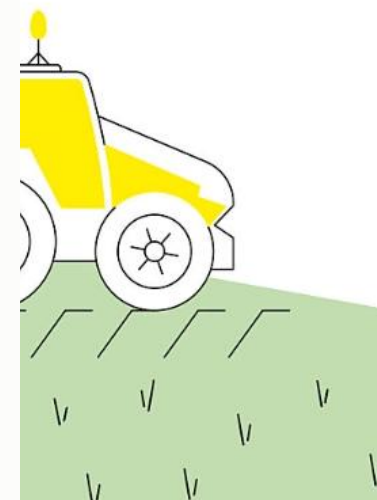
Hou dus rekening met de evolutie van de pH wanneer je je teeltrotatie bepaalt!

B3W

Begeleidingsdienst
voor
Betere Bodem en
Waterkwaliteit

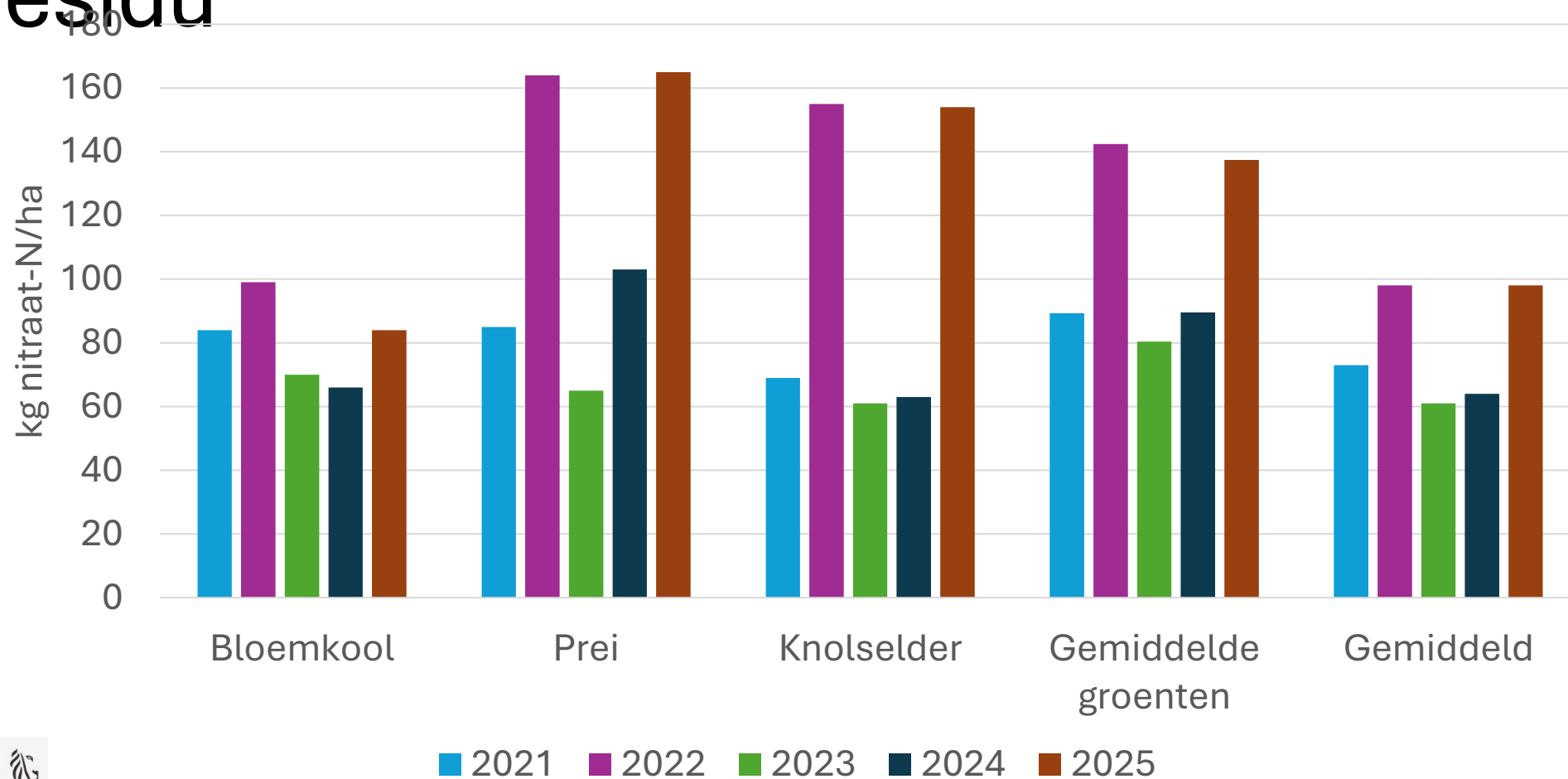
ag?

ema's

Nitraatresidu

Gemiddeld nitraatresidu per jaar, stalen labo Inagro

Gemiddelde groenten: bloemkool, courgette, selder, prei, bonen, wortelen en knolselder

Opmerking staalname 2025 op ander basis dan voorgaande jaren

🏠 > [Kennispunt](#) > [Bereideneerd bemesten in groenten](#) > Bereken je basisbemesting voor groenten

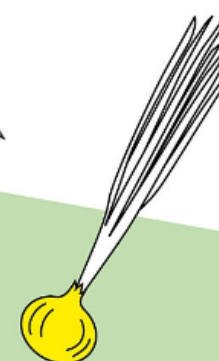
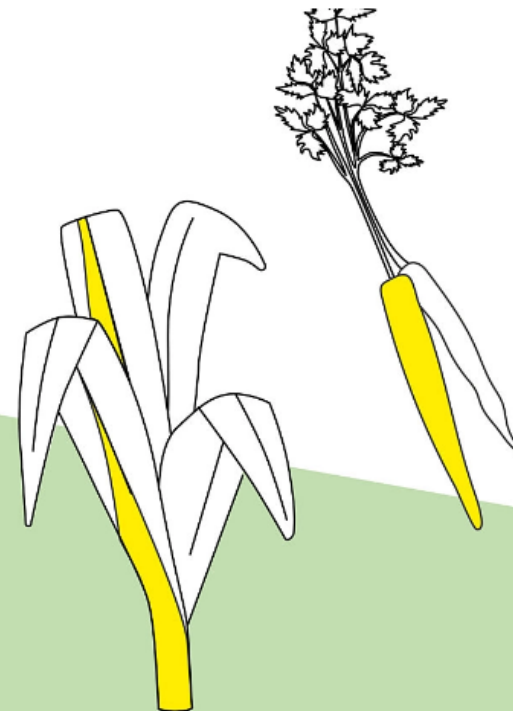
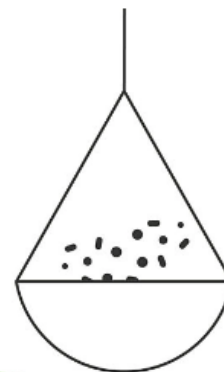
📖 Bereideneerd bemesten in groenten

Bereken je basisbemes- ting voor groenten

Tool

Bereideneerd bemesten | Bemesting in groenten

Voor groenten verlaag je best de basisbemesting om nadien, tijdens het teeltseizoen, een fractie van de totale stikstofbemesting aan te vullen. Om te helpen die basisbemesting te berekenen, ontwikkelden we een toegankelijke tool, afgestemd op het KNS-systeem, die kan helpen de basisbemesting in te schatten voor de eerste teelt groenten.

In dit boekje doen we uit de doeken hoe je best de basisbemesting voor groenten verlaagt, om nadien, tijdens het teeltseizoen, een fractie van de totale stikstofbemesting aan te vullen. Deze rekentool, afgestemd op het KNS-systeem, helpt je daarbij. Zowel de theorie als praktijk komen aan bod, waarna je zelf aan de slag kan met de invulbladen.

Voor aardappelen bereken je de basisbemesting net iets anders. Meer info daarover vind je [in dit boekje](#). Met de [meststofkiezer](#) helpt je daarna het bemestingsadvies in te vullen met verschillende meststoffen en ze juist te doseren.

Heb je nog vragen? Aarzel dan niet en contacteer ons via info@b3wvlaanderen.be

Downloads

[Bemestingstool groenten](#)

[Rekentool groenten invulblad](#)

Perceelnummer:

Jaar:

N-opname en N-vrijstellingsposten		N-behoefte/ vrijstelling (kg N/ha)	Totaal (kg N/ha)
N-behoefte teelt	N-opname + N-buffer = N-behoefte bij aanvang teelt volgens KNS (0-30 of 0-60 cm)		
Verwachte N-levering op het perceel	Organische mest toegepast in het voorgaande jaar		
	Oogstresten		
	Groenbedekker*		
	Gescheurd grasland*		
	Bodemorganische stof*		
Benodigde N-basisbemesting = N-behoefte teelt – Verwachte N-levering op het perceel			

Timing staalname

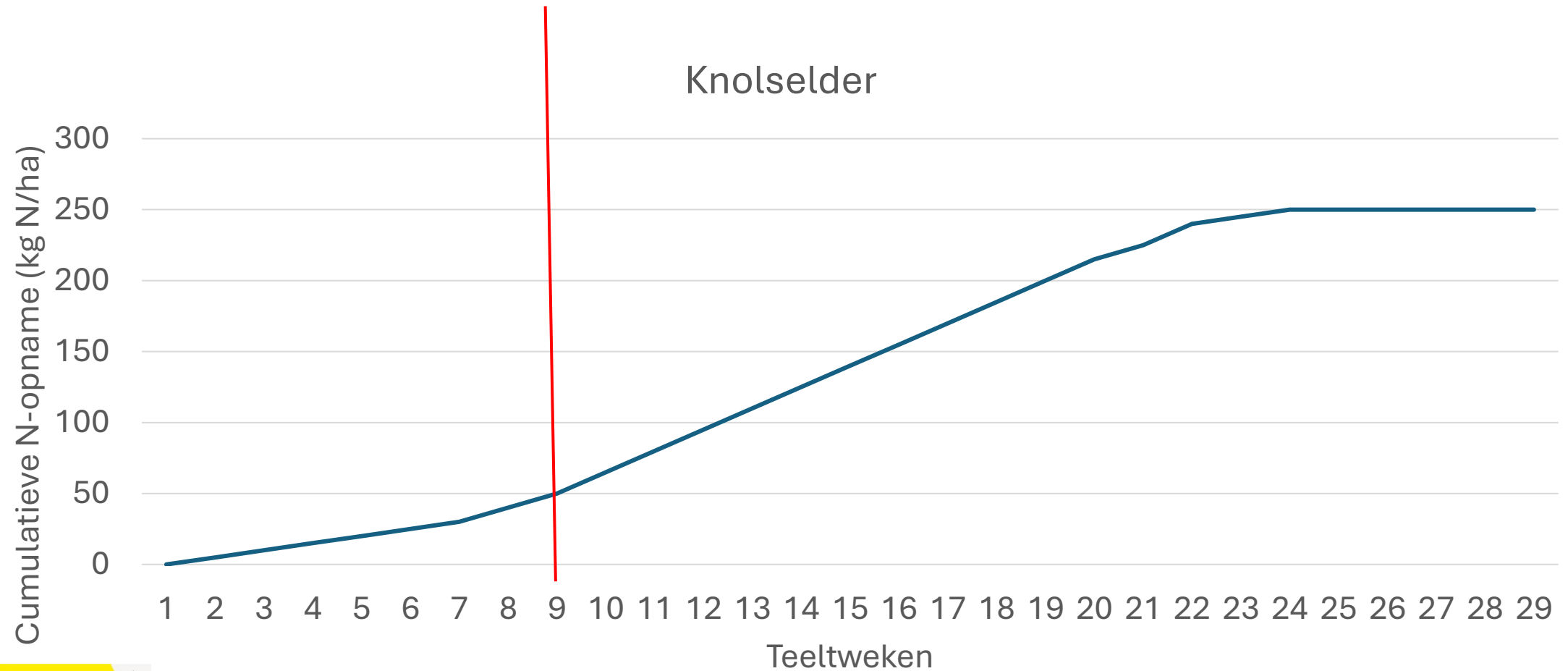

Teelt	Plant/ zaai	Oogst	Tussentijdse staalname/ bijbemes- ting nodig volgens KNS?*	Aantal weken N-mineralisa- tie (tot einde N-opname of tot bijbemes- ting volgens KNS)*	N-behoefte bij aanvang teelt volgens KNS (0-30 of 0-60 cm) (kg N/ha)**	
Ajuin (plant)	April - Mei	Aug - Sep	Neen	20	210	0-60 cm
Ajuin (zaad)	April - Mei	Aug - Sep	Neen	20	140	0-60 cm
Alt sla (licht)	Half maart - Augustus	Mei - Okt	Neen	7	145	0-30 cm
Alt sla (zwaar)	Half maart - Augustus	Mei - Okt	Neen	8	175	0-30 cm
Andijvie	April - Augustus	Mei - Nov	Neen	7	190	0-60 cm
Bleekselder	Half juni - Half juli	Okt - Nov	Ja	5	158	0-30 cm
Bloemkool	Maart - Half april	Mei - Juni	Neen	10	320	0-60 cm
Bloemkool	Half april - Juli	Juni - Nov	Ja	3	219	0-30 cm
Broccoli	April - Juli	Juni - Nov	Ja	3	190	0-30 cm
Chinese kool	Maart - Augustus	Mei - Nov	Neen	8	265	0-30 cm
Courgette	April - Juni	Juni - Okt	Ja	9	282	0-30 cm

Perceelnummer:		Jaar:	
N-opname en N-vrijstellingsposten		N-behoefte/ vrijstelling (kg N/ha)	Totaal (kg N/ha)
N-behoefte teelt	N-opname + N-buffer = N-behoefte bij aanvang teelt volgens KNS (0-30 of 0-60 cm)		
Verwachte N-levering op het perceel	Organische mest toegepast in het voorgaande jaar		
	Oogstresten		
	Groenbedekker*		
	Gescheurd grasland*		
	Bodemorganische stof*		
Benodigde N-basisbemesting = N-behoefte teelt – Verwachte N-levering op het perceel			

Knolselder

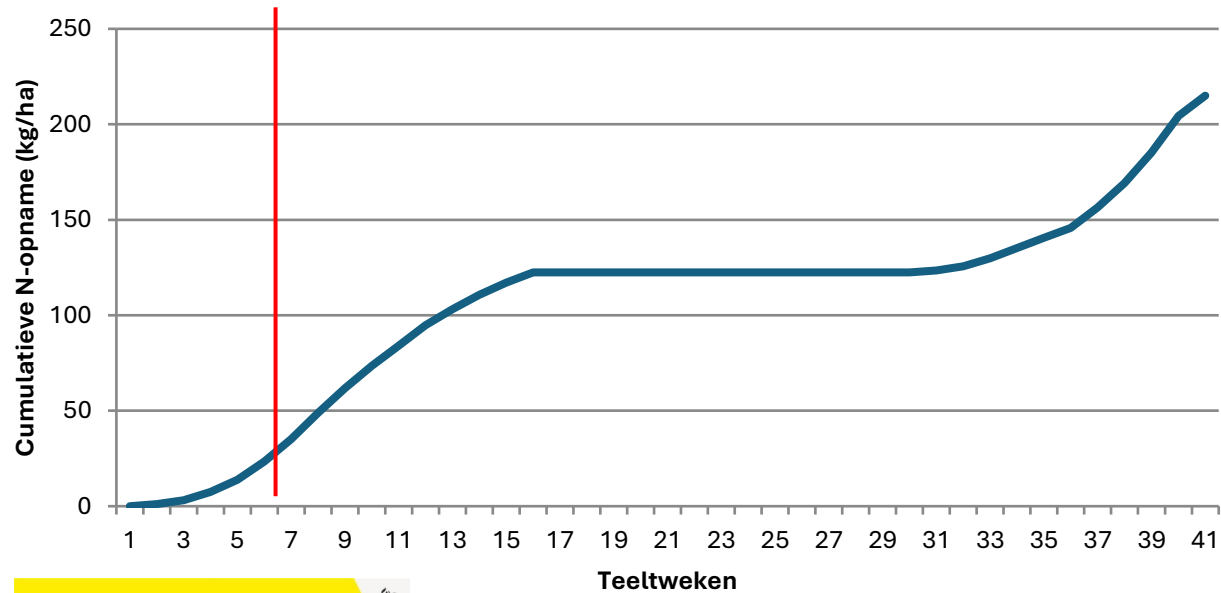
Teelt	Plant/ zaai	Oogst	Tussentijdse staalname/ bijbemes- ting nodig volgens KNS?*	Aantal weken N-mineralisa- tie (tot einde N-opname of tot bijbemes- ting volgens KNS)*	N-behoefte bij aanvang teelt volgens KNS (0-30 of 0-60 cm) (kg N/ha)**	
Knolselder	April - Mei	Aug - Nov	Ja	9	159	0-30 cm

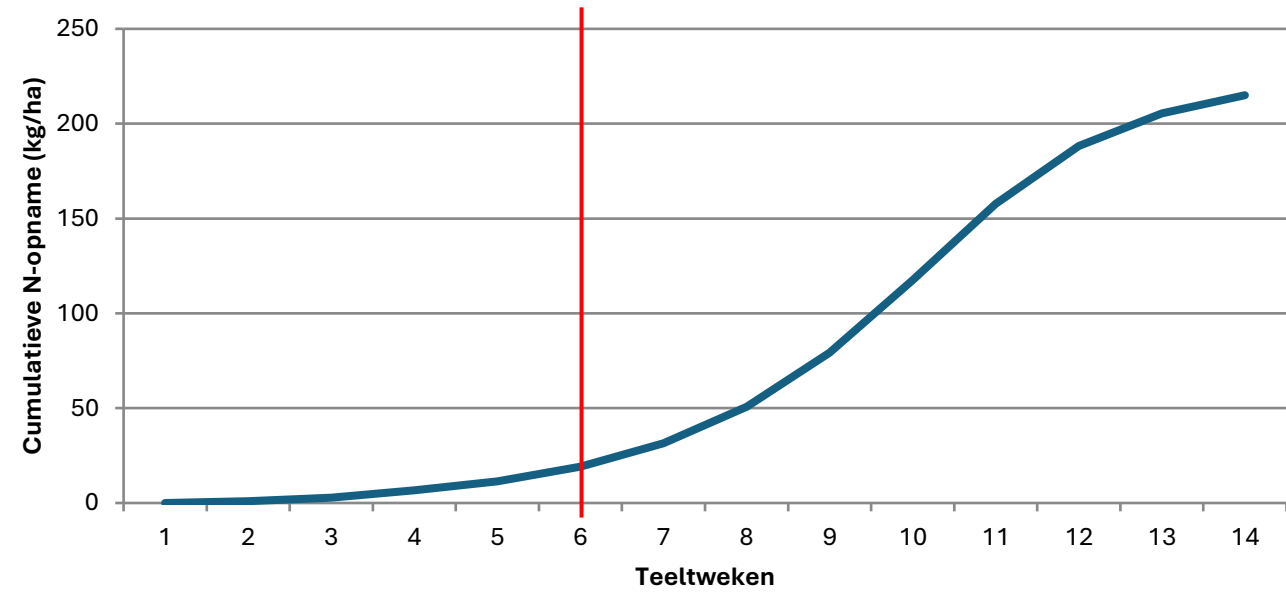
Prei

Teelt	Plant/ zaai	Oogst	Tussentijdse staalname/ bijbemes- ting nodig volgens KNS?*	Aantal weken N-mineralisa- tie (tot einde N-opname of tot bijbemes- ting volgens KNS)*	N-behoefte bij aanvang teelt volgens KNS (0-30 of 0-60 cm) (kg N/ha)**	
Prei	Maart - Half april	Juni - Juli	Ja	6	144	0-30 cm
Prei	Half april - Half juli	Aug - Feb	Ja	6	159	0-30 cm
Prei	Half juli - Half aug	Maart - Apr	Ja	5	109	0-30 cm

Prei (half jul-aug)

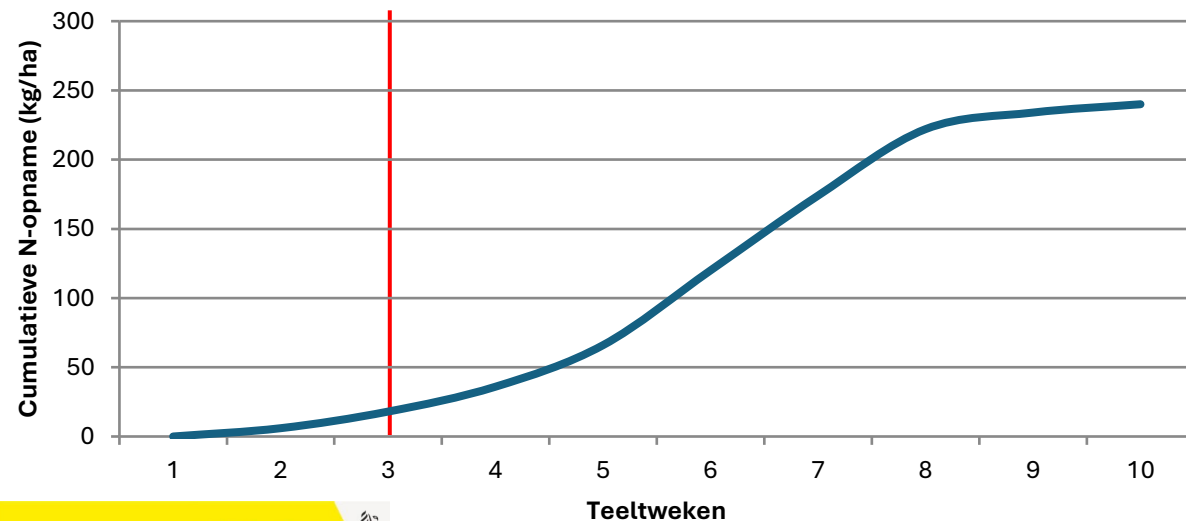
Prei (half april-half juli)

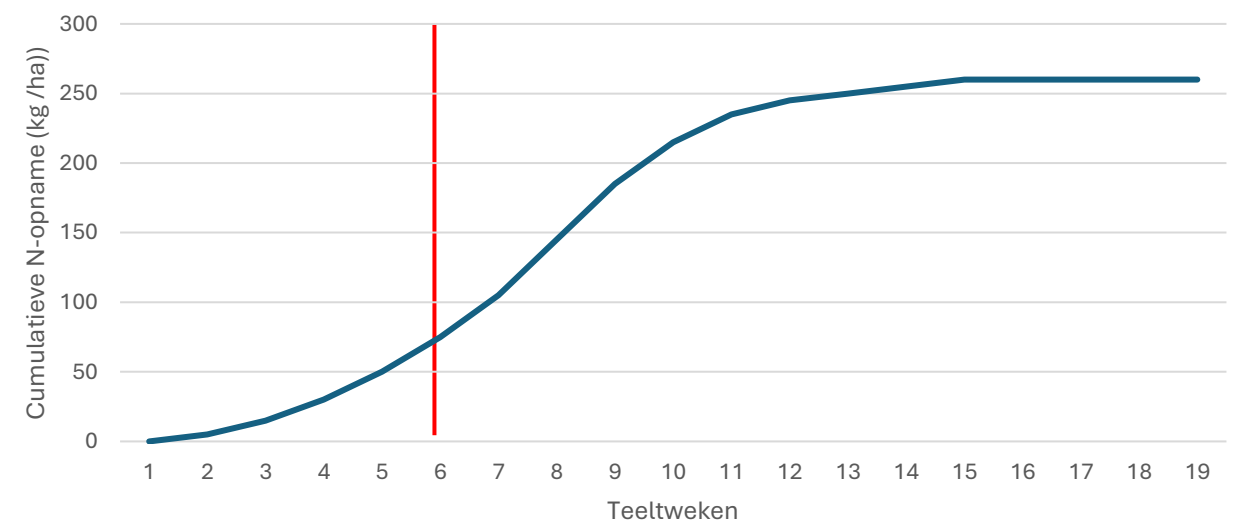
Bloemkool

Teelt	Plant/ zaai	Oogst	Tussentijdse staalname/ bijbemes- ting nodig volgens KNS?*	Aantal weken N-mineralisa- tie (tot einde N-opname of tot bijbemes- ting volgens KNS)*	N-behoefte bij aanvang teelt volgens KNS (0-30 of 0-60 cm) (kg N/ha)**	
Bloemkool	Maart - Half april	Mei - Juni	Neen	10	320	0-60 cm
Bloemkool	Half april - Juli	Juni - Nov	Ja	3	219	0-30 cm
Bloemkool lange type, Giewont				6	185	0-30cm

Bloemkool (mrt-half apr)

Bloemkool type Giewont

1. Organische mest

Type mest + toepassingstijdstip in het voorgaande jaar	Inhoud N (totaal) (kg/ton)	Werkingscoëfficiënt in jaar na toepassing (%)	Verwachte N-levering (kg/ha) = werkzame inhoud (kg/ton) x bemestingsdosis (ton/ha)
Runderen vaste mest – Voorjaar	7,1	10	0,71 x bemestingsdosis
Runderen vaste mest – Zomer	7,1	15	1,07 x bemestingsdosis
Runderen vaste mest – Najaar	7,1	20	1,42 x bemestingsdosis
Biggen van 7 tot 20 kg mengmest – Najaar op polderpercelen	4,3	20	0,86 x bemestingsdosis
Runderen mengmest – Najaar op polderpercelen	4,8	20	0,96 x bemestingsdosis
Vleesvarkens mengmest – Najaar op polderpercelen	6,4	20	1,28 x bemestingsdosis
Zeugen en biggen mengmest – Najaar op polderpercelen	3,2	20	0,64 x bemestingsdosis

Perceelnummer: _____ Jaar: _____

N-opname en N-vrijstellingsposten	N-behoefte/ vrijstelling (kg N/ha)	Totaal (kg N/ha)
N-behoefte teelt	N-opname + N-buffer = N-behoefte bij aanvang teelt volgens KNS (0-30 of 0-60 cm)	
Verwachte N-levering op het perceel	Organische mest toegepast in het voorgaande jaar	
	Oogstresten	
	Groenbedekker*	
	Gescheurd grasland*	
	Bodemorganische stof*	
Benodigde N-basisbemesting = N-behoefte teelt – Verwachte N-levering op het perceel		

2. OF Oogstresten

Teelt vorig jaar (oogstresten van laat (december/januari) geoogste teelten)	kg N/ha
Aardappelen	0
Andere	0
Bieten	20
Bloemkool	30
Boerenkool	30
Broccoli	30
Chineze kool	20
Korrel- en kuilmais	0

Teelt vorig jaar (oogstresten van laat (december/januari) geoogste teelten)	kg N/ha
Overige kolen	20
Prei	20
Rode kool	30
Savooikool	20
Spruitkool	40
Wintergranen	0
Witte kool	30

Perceelnummer: Jaar:

N-opname en N-vrijstellingsposten		N-behoefte/ vrijstelling (kg N/ha)	Totaal (kg N/ha)
N-behoefte teelt	N-opname + N-buffer = N-behoefte bij aanvang teelt volgens KNS (0-30 of 0-60 cm)		
Verwachte N-levering op het perceel	Organische mest toegepast in het voorgaande jaar		
	Oogstresten		
	Groenbedekker*		
	Gescheurd grasland*		
	Bodemorganische stof*		
Benodigde N-basisbemesting = N-behoefte teelt – Verwachte N-levering op het perceel			

N nalevering voorteelt

	Veel N in oogstresten	Weinig N in oogstresten
Snellere vrijstelling		
Tragere vrijstelling		

3. **OF** Groenbedekker

Groenbedekker	Ontwikkeling	Tijdstip van inwerken	kg N/ha	kg N/ha in geval van snede geoogst en afgevoerd in het voorjaar
Kruisbloemigen	≤ 40 cm	Najaar	0	
Kruisbloemigen	≤ 40 cm	Voorjaar	15	
Kruisbloemigen	± 60 cm	Najaar	8	
Kruisbloemigen	± 60 cm	Voorjaar	30	
Kruisbloemigen	≥ 90 cm	Najaar	15	
Kruisbloemigen	≥ 90 cm	Voorjaar	45	
Raaigrassen	≤ 15 cm	Najaar	8	4
Raaigrassen	≤ 15 cm	Voorjaar	15	7,5
Raaigrassen	± 30 cm	Najaar	15	7,5
Raaigrassen	± 30 cm	Voorjaar	30	15
Raaigrassen	≥ 45 cm	Najaar	20	10
Raaigrassen	≥ 45 cm	Voorjaar	45	22,5
Vlinderbloemigen	≤ 20 cm	Najaar	15	
Vlinderbloemigen	≤ 20 cm	Voorjaar	25	
Vlinderbloemigen	± 40 cm	Najaar	30	
Vlinderbloemigen	± 40 cm	Voorjaar	45	
Vlinderbloemigen	≥ 60 cm	Najaar	40	
Vlinderbloemigen	≥ 60 cm	Voorjaar	60	

Perceelnummer: Jaar:

N-opname en N-vrijstellingsposten	N-behoefte/ vrijstelling (kg N/ha)	Totaal (kg N/ha)
N-behoefte teelt	N-opname + N-buffer = N-behoefte bij aanvang teelt volgens KNS (0-30 of 0-60 cm)	
Verwachte N-levering op het perceel	Organische mest toegepast in het voorgaande jaar	
	Oogstresten	
	Groenbedekker*	
	Gescheurd grasland*	
	Bodemorganische stof*	
Benodigde N-basisbemesting = N-behoefte teelt – Verwachte N-levering op het perceel		

4. Gescheurd grasland

Leeftijd	Tijdstip van scheuren	kg N/ha	kg N/ha in geval van snede geoogst en afgevoerd in het voorjaar
1 jaar	Voorjaar, dit jaar	40	20
1 jaar	Najaar, vorig jaar	33	
1 jaar	2 jaar geleden	0	
1 jaar	3 jaar geleden	0	
2 jaar	Voorjaar, dit jaar	80	60
2 jaar	Najaar, vorig jaar	67	
2 jaar	2 jaar geleden	0	
2 jaar	3 jaar geleden	0	
≥ 3 jaar	Voorjaar, dit jaar	125	105
≥ 3 jaar	Najaar, vorig jaar	70	
≥ 3 jaar	2 jaar geleden	40	
≥ 3 jaar	3 jaar geleden	20	

Perceelnummer: _____ Jaar: _____

N-opname en N-vrijstellingsposten		N-behoefte/ vrijstelling (kg N/ha)	Totaal (kg N/ha)
N-behoefte teelt	N-opname + N-buffer = N-behoefte bij aanvang teelt volgens KNS (0-30 of 0-60 cm)	_____	_____
Verwachte N-levering op het perceel	Organische mest toegepast in het voorgaande jaar	_____	_____
	Oogstresten	_____	
	Groenbedekker*	_____	
	Gescheurd grasland*	_____	
	Bodemorganische stof*	_____	

**Benodigde N-basisbemesting = N-behoefte teelt
– Verwachte N-levering op het perceel**

5. Koolstofgetal - GROENTEN

- Start = januari
- Stop = OF als N-opname stopt
= OF bijbemesting

Perceelnummer:		Jaar:	
N-opname en N-vrijstellingsposten		N-behoefte/ vrijstelling (kg N/ha)	Totaal (kg N/ha)
N-behoefte teelt	N-opname + N-buffer = N-behoefte bij aanvang teelt volgens KNS (0-30 of 0-60 cm)		
Verwachte N-levering op het perceel	Organische mest toegepast in het voorgaande jaar		
	Oogstresten		
	Groenbedekker*		
	Gescheurd grasland*		
	Bodemorganische stof*		
Benodigde N-basisbemesting = N-behoefte teelt – Verwachte N-levering op het perceel			

5. Koolstofgetal - GROENTEN

- Start = januari
- Stop = bijbemesting

Vb.

Bloemkool bijbemesten

Stop = 3 weken na planten

Sla einde N-opname

Stop = 8 weken na planten

Teelt	Plant/ zaai	Oogst	Tussentijdse staalname/ bijbemes- ting nodig volgens KNS?*	Aantal weken N-mineralisa- tie (tot einde N-opname of tot bijbemes- ting volgens KNS)*	N-behoefte bij aanvang teelt volgens KNS (0-30 of 0-60 cm) (kg N/ha)**	
Ajuin	April - Mei	Aug - Sep	Neen	20	228	0-60 cm
Alt sla (licht)	Half maart - Augustus	Mei - Okt	Neen	7	145	0-30 cm
Alt sla (zwaar)	Half maart - Augustus	Mei - Okt	Neen	8	175	0-30 cm
Andijvie	April - Augustus	Mei - Nov	Neen	7	265	0-60 cm
Bleekselder	Half juni - Half juli	Okt - Nov	Ja	5	158	0-30 cm
Bloemkool	Maart - Half april	Mei - Juni	Neen	10	320	0-60 cm
Bloemkool	Half april - Juli	Juni - Nov	Ja	3	219	0-30 cm
Broccoli	April - Juli	Juni - Nov	Ja	3	208	0-30 cm
Chinese kool	Maart - Augustus	Mei - Nov	Neen	8	305	0-30 cm
Courgette	April - Juni	Juni - Okt	Ja	9	282	0-30 cm

Voorgeschiedenis organische bemesting			Jan	Febr	Maart	April	Mei		Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec	Totaal (kg N/ha)
Textuur	% OC	Maandelijke N-mineralisatie					uit bodemorganische stof (kg N/ha)									
Jaarlijks	Zand	2,0	6	6	9	11	15		19	21	20	17	12	9	7	151
Jaarlijks	Zand	1,3	4	4	6	7	9		12	13	13	11	7	5	4	95
Jaarlijks	Zand	1,0	3	3	4	5	7		9	10	9	8	5	4	3	71
Jaarlijks	Zand	0,7	2	2	3	3	5		6	6	6	5	4	3	2	47
Jaarlijks	Zandleem	2,0	6	6	9	11	15		19	21	20	18	12	9	7	153
Jaarlijks	Zandleem	1,3	4	4	6	8	10		13	14	14	12	8	6	5	103
Jaarlijks	Zandleem	1,0	3	3	5	6	8		10	11	11	9	6	5	4	82
Jaarlijks	Zandleem	0,7	3	3	4	4	6		7	8	8	7	5	3	3	61
Jaarlijks	Leem	2,0	8	8	11	14	19		24	26	25	22	15	11	8	192
Jaarlijks	Leem	1,3	5	5	8	10	13		16	18	17	15	10	7	6	130
Jaarlijks	Leem	1,0	4	4	6	8	10		13	14	14	12	8	6	5	103
Jaarlijks	Leem	0,7	3	3	5	6	8		9	10	10	9	6	4	3	77
Nauwelijks	Zand	2,0	5	5	8	10	13		16	18	17	15	10	7	6	130
Nauwelijks	Zand	1,3	3	3	5	6	8		10	11	11	9	6	5	4	82
Nauwelijks	Zand	1,0	3	3	4	5	6		7	8	8	7	5	3	3	61
Nauwelijks	Zand	0,7	2	2	2	3	4		5	5	5	5	3	2	2	40
Nauwelijks	Zandleem	2,0	5	5	8	9	13		16	17	17	15	10	7	6	128
Nauwelijks	Zandleem	1,3	4	4	5	6	9		11	12	11	10	7	5	4	86
Nauwelijks	Zandleem	1,0	3	3	4	5	7		8	9	9	8	5	4	3	68
Nauwelijks	Zandleem	0,7	2	2	3	4	5		6	7	7	6	4	3	2	50
Nauwelijks	Leem	2,0	7	7	10	12	16		20	22	21	18	12	9	7	160
Nauwelijks	Leem	1,3	4	4	6	8	11		13	15	14	12	8	6	5	108
Nauwelijks	Leem	1,0	4	4	5	6	9		11	12	11	10	7	5	4	86
Nauwelijks	Leem	0,7	3	3	4	5	6		8	9	8	7	5	4	3	64

Perceelnummer:

Jaar:

N-opname en N-vrijstellingsposten		N-behoefte/ vrijstelling (kg N/ha)	Totaal (kg N/ha)
N-behoefte teelt	N-opname + N-buffer = N-behoefte bij aanvang teelt volgens KNS (0-30 of 0-60 cm)		
Verwachte N-levering op het perceel	Organische mest toegepast in het voorgaande jaar		
	Oogstresten		
	Groenbedekker*		
	Gescheurd grasland*		
	Bodemorganische stof*		
Benodigde N-basisbemesting = N-behoefte teelt – Verwachte N-levering op het perceel			

Voorbeeld - prei

- Stalmest vorige zomer 24t/ha
- Gele mosterd, voorjaar 90cm
- Prei planten 1/05
- Zandleem 1,0% OC

Perceelnummer:		Jaar:	
N-opname en N-vrijstellingsposten		N-behoefte/ vrijstelling (kg N/ha)	Totaal (kg N/ha)
N-behoefte teelt	N-opname + N-buffer = N-behoefte bij aanvang teelt volgens KNS (0-30 of 0-60 cm)	159	
Verwachte N-levering op het perceel	Organische mest toegepast in het voorgaande jaar	$24 \times 1,07 = 26$	109
	Oogstresten	0	
	Groenbedekker*	45	
	Gescheurd grasland*	0	
	Bodemorganische stof*	38	
Benodigde N-basisbemesting = N-behoefte teelt – Verwachte N-levering op het perceel			50

Meststofkiezer

B3W

🏠 > Onze tools

Over B3W

Nieuws

Contact

Q

Wil je zelf aan de slag?

Kennispunt

In de praktijk

Tools

Evenementen

Thema's

Onze tools | Begeleidingsdienst
voor betere bodem en
waterkwaliteit

Onze tools

Rekenen met dierlijke mest

Kies je meststoffen

Tool

Berekenend bemesten | Organische mest | Circulaire melkveehouderij | Mest

Heb je de bemestingsdosis per perceel berekend? Ga dan met de meststofkiezer aan de slag om te bepalen met welke hoeveelheid van verschillende meststoffen je deze gaat invullen.

De meststofkiezer helpt je je bemestingsadvies in te vullen met verschillende meststoffen in de juiste dosis. In de handleiding vind je alle info die je nodig hebt om de meststofkiezer te gebruiken. De rekentool houdt rekening met de bemestingsnormen per perceel. Het is een Excel-bestand dat, op basis van de gegevens die je invult, de nutriëntendosis van de verschillende meststoffen die je wenst toe te passen automatisch berekent en vergelijkt met het advies en de bemestingsnormen.

Let wel op, gebruik steeds het Excel-bestand hier rechts, want doorheen de tijd kunnen er aanpassingen gebeuren aan de tool. Zo ben je zeker dat je berekeningen kloppen! De meest recente versie van de Meststofkiezer dateert van 16 juni 2025.

Deze tool helpt je enkel kiezen met welke meststoffen je de bemesting invult. Voor de uitleg over de basisbemesting van aardappelen kan je [hier](#) terecht. De nodige info over de basisbemesting voor [groenten](#) vind je op deze pagina.

Is er iets niet duidelijk? Aarzel niet om ons te contacteren via info@b3wvlaanderen.be.

Downloads

[Meststofkiezer v4 20250616](#)

[Handleiding meststofkiezer](#)

Kies je meststoffen

Heb je de bemestingsdosis per perceel berekend? Ga dan met de meststofkiezer aan de slag om te bepalen met welke hoeveelheid van verschillende meststoffen je deze gaat invullen. Het is een rekentool die de bemesting op je perceel vergelijkt

B3W

Begeleidingsdienst
voor
Betere Bodem en
Waterkwaliteit

K26

A B C D E F G H I J K L

Meststofkiezer

Vul de geel gekleurde cellen in.
De licht-oranje gekleurde cellen kan je, indien gewenst (indien het een eigen meststof betreft of er een eigen analyse is), overschrijven.
Donker- en lichtgrijze cellen kan je niet overschrijven.
De toegepaste nutriëntendosis wordt automatisch berekend en weergegeven in de blauwe cellen. In rijen 31 - 43 worden deze vergeleken met het advies en de bemestingsnormen.

Perceel- en teeltgegevens (optioneel)

Naam perceel	
Oppervlakte perceel (ha)	
Gebiedstype MAP6 (0, 1, 2, 3)	
Bodemtype (zand of niet-zand)	
Fosfaatklasse (I, II, III, IV)	
Hoofddeelt	
Nateelt	
Opmerkingen	

Wat is het bemestingsadvies (kg/ha) voor dit perceel?

N _{wz}	P ₂ O ₅	K ₂ O	MgO	CaO	Na ₂ O	SO ₃

Wat zijn de bemestingsnormen (kg/ha) voor dit perceel? (Opgelet: de bemestingsnormen worden NIET automatisch opgehaald, deze zijn zelf in te vullen.)

N _{dierlijk}	N _{wz}	P ₂ O ₅

Overzicht nutriënten- en EOC-dosis en vergelijking met advies en norm: Samenvatting van rijen 51 - 226.

Uitgevoerde dosis

Mestsoort	Eenheid	Dosis
-----------	---------	-------

Toegepaste nutriënten- en EOC-dosis (kg/ha)

N _{wz}	N _{dierlijk}	P ₂ O ₅	K ₂ O	MgO	CaO
-----------------	-----------------------	-------------------------------	------------------	-----	-----

Meststofkiezer

Vul de geel gekleurde cellen in.

De licht-oranje gekleurde cellen kan je, indien gewenst (indien het een eigen meststof betreft of er een eigen analyse is), overschrijven.

Donker- en lichtgrijze cellen kan je niet overschrijven.

De toegepaste nutriëntendosis wordt automatisch berekend en weergegeven in de blauwe cellen. In rijen 31 - 43 worden deze vergeleken met het advies en de bemestingsnormen.

Perceel- en teeltgegevens (optioneel)

Naam perceel	Voor de deur
Oppervlakte perceel (ha)	
Gebiedstype MAP6 (0, 1, 2, 3)	
Bodemtype (zand of niet-zand)	
Fosfaatklasse (I, II, III, IV)	
Hoofddeelt	
Nateelt	
Opmerkingen	

Wat is het bemestingsadvies (kg/ha) voor dit perceel?

N_{wz}	P_2O_5	K_2O	MgO	CaO	Na_2O	SO_3
150		250	70			

Wat zijn de bemestingsnormen (kg/ha) voor dit perceel? (Opgelet: de bemestingsnormen worden NIET automatisch opgehaald, deze zijn zelf in te vullen.)

$N_{dierlijk}$	N_{wz}	P_2O_5
170	148	45

B3W

Meststof 1

Selecteer een meststof: ga eerst op cel C53 en vervolgens op cel C54 staan en klik op het pijltje. Zie ook het tabblad 'Meststoffenlijst' voor een overzicht van de meststoffen.

Type mest:	DIERLIJKE
Naam mest:	Vleesvarkens mengmest
Eigen naam:	Vleesvarkens mengmest
Eenheid_Inhoud:	kg/ton

Indien je de licht-oranje vakken in de tabel 'Eigen analyse of eigen meststof' invult, dan rekent de tabel 'Toegepaste nutriënten- en EOC-dosis' (rij 75-77) met deze waarden.

Indien je de licht-oranje vakken in de tabel 'Eigen analyse of eigen meststof' niet invult, dan rekent de tabel 'Toegepaste nutriënten- en EOC-dosis' (rij 75-77) met de forfaitaire waarden.

1

FORFAITAIR	Forfaitaire inhoud kg/ton	Werkings-coëfficiënt / In rekening te brengen volgens MAP %	Werkzame inhoud kg/ton	N _{dierlijk} kg/ton
N	6,4	60	3,84	6,4
Fosfor (P ₂ O ₅)	3,5	100	3,5	
Kalium (K ₂ O)	4,4	90	3,96	
Magnesium (MgO)	1,8	90	1,62	
Calcium (CaO)	3,2	90	2,88	
Natrium (Na ₂ O)	1,4	90	1,26	
Zwavel (SO ₃)		100		
EOC	10			

EIGEN ANALYSE OF EIGEN MESTSTOF	Inhoud kg/ton	Werkings- coëfficiënt %	Werkzame inhoud kg/ton	N _d kg
N		60	0	
Fosfor (P ₂ O ₅)		100	0	
Kalium (K ₂ O)		90	0	
Magnesium (MgO)		90	0	
Calcium (CaO)		90	0	
Natrium (Na ₂ O)		90	0	
Zwavel (SO ₃)		100	0	
EOC				

Vul de gewenste uit te voeren dosis in

Mestsoort	Eenheid		Dosis
Vleesvarkens mengmest	ton of m ³	/ha	16

Toegepaste nutriënten- en EOC-dosis (kg/ha) ==> De tabellen in rijen 31-43 geven een overzicht van de verschillende toegepaste mest- en nutriëntendossissen, en maken een vergelijking met het advies en de norm.

N _{wz}	N _{dierlijk}	P ₂ O ₅	K ₂ O	MgO	CaO	Na ₂ O	SO ₃	EOC
61	102	56	63	26	46	20	0	160

B3W

Meststof 2

Selecteer een meststof: ga eerst op cel C82 en vervolgens op cel C83 staan en klik op het pijltje. Zie ook het tabblad 'Meststoffenlijst' voor een overzicht van de meststoffen.

Type mest:	KUNSTMEST
Naam mest:	Ammoniumnitraat 27 % + 4 % MgO
Eigen naam:	Ammoniumnitraat 27 % + 4 % MgO
Eenheid_Inhoud:	kg/kg

Indien je de licht-oranje vakken in de tabel 'Eigen analyse of eigen meststof' invult, dan rekent de tabel 'Toegepaste nutriënten- en EOC-dosis' (rij 104-106) met deze waarden.

Indien je de licht-oranje vakken in de tabel 'Eigen analyse of eigen meststof' niet invult, dan rekent de tabel 'Toegepaste nutriënten- en EOC-dosis' (rij 104-106) met de forfaitaire waarden.

FORFAITAIR	Forfaitaire inhoud kg/kg	Werkings-coëfficiënt / In rekening te brengen volgens MAP %	Werkzame inhoud kg/kg	N _{dierlijk} kg/kg
N	0,27	100	0,27	0
Fosfor (P ₂ O ₅)		100		
Kalium (K ₂ O)		100		
Magnesium (MgO)	0,04	100	0,04	
Calcium (CaO)		100		
Natrium (Na ₂ O)		100		
Zwavel (SO ₃)		100		
EOC				

EIGEN ANALYSE OF EIGEN MESTSTOF	Inhoud kg/kg	Werkings- coëfficiënt %	Werkzame inhoud kg/kg
N		100	0
Fosfor (P ₂ O ₅)		100	0
Kalium (K ₂ O)		100	0
Magnesium (MgO)		100	0
Calcium (CaO)		100	0
Natrium (Na ₂ O)		100	0
Zwavel (SO ₃)		100	0
EOC			

Vul de gewenste uit te voeren dosis in

Mestsoort	Eenheid	Dosis
Ammoniumnitraat 27 % + 4 % MgO	kg	/ha
		200

Toegepaste nutriënten- en EOC-dosis (kg/ha) ==> De tabellen in rijen 31-43 geven een overzicht van de verschillende toegepaste mest- en nutriëntendossissen, en maken een vergelijking met het advies en de norm

N _{wz}	N _{dierlijk}	P ₂ O ₅	K ₂ O	MgO	CaO	Na ₂ O	SO ₃	EOC
54	0	0	0	8	0	0	0	0

B3W

Overzicht nutriënten- en EOC-dosis en vergelijking met advies en norm: Samenvatting van rijen 51 - 226.

Uitgevoerde dosis					Toegepaste nutriënten- en EOC-dosis (kg/ha)									
	Mestsoort	Eenheid		Dosis	N _{tot}	N _{min}	P ₂ O ₅	K ₂ O	MgO	CaO	Na ₂ O	SO ₄	EOC	
1	Vleesvarkens mengmest	ton of m³	/ha	16	61	102	56	63	26	46	20	0	160	
2	Ammoniumnitraat 27 % + 4 % MgO	kg	/ha	300	81	0	0	0	12	0	0	0	0	
3	Patentkali	kg	/ha	300	0	0	0	90	30	0	0	126	0	
4	Effluent vloeibare mest	ton of m³	/ha	30	0	0	0	108	3	5	38	0	0	
5	-	#N/B	/ha	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
6	-	#N/B	/ha	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
					SOM	142	102	56	261	71	51	58	126	160
					ADVIES	150		0	250	70	0	0	0	
					NORM	148	170	45						
					Groen = Totale N- of P-dosis ligt onder het advies of de norm									
					Geel = Totale nutriëntendosis ligt boven het advies of de norm.									
					Opgelet: Adviezen kunnen hoger zijn dan de geldende perceelsnormen. Bemesting boven de perceelsnorm op een perceel is toegelaten maar moet op andere percelen gecompenseerd worden (zie ook 'Enkele aandachtspunten' in de bijhorende handleiding).									

Hoewel al het mogelijke gedaan werd om de wetenschappelijke correctheid van deze tool te waarborgen, kan B3W niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele nadelige gevolgen van beslissingen gemaakt op basis van deze tool.

B3W

Begeleidingsdienst
voor
Betere Bodem en
Waterkwaliteit

AAN DE SLAG

- Kies een teelt + perceel
- N-behoeft
- Verwachte N-levering
- N-basisbemesting
 - Hoe basisbemesting toedienen?
- → noteer ideale N-staalname tijdstip

Bereken je basisbemesting voor
aardappelen

Bereken je basisbemesting voor groenten

Kies je meststoffen

B3W

Begeleidingsdienst
voor
Betere Bodem en
Waterkwaliteit

Timing N-staalname

Voor de teelt?

- Korte teelt/niet bijbemesten
- Nieuwe teelt
- Te hoog nitraatresidu
- Bijbemeststaal is altijd 0

Tijdens de teelt?

- Verlaagde basisbemesting
- Betere inschatting mineralisatie
- Meer rekening houden met grillen van klimaat
- Meer kans op lager nitraatresidu

Samenvatting

- Knolselder en prei:
 - Trage N-opname!
 - Basisbemesting: max 100 kg N/ha → vaak enkel dierlijke mest
 - Bijbemeststaal
 - Knolselder: 9 weken na planten
 - Prei: 6 à 7 weken na planten
- Bloemkool
 - Basisbemesting: vaak rond 160 kg N/ha
 - 4 weken na planten bijbemeststaal

Varivisie: variabiliteit binnen percelen

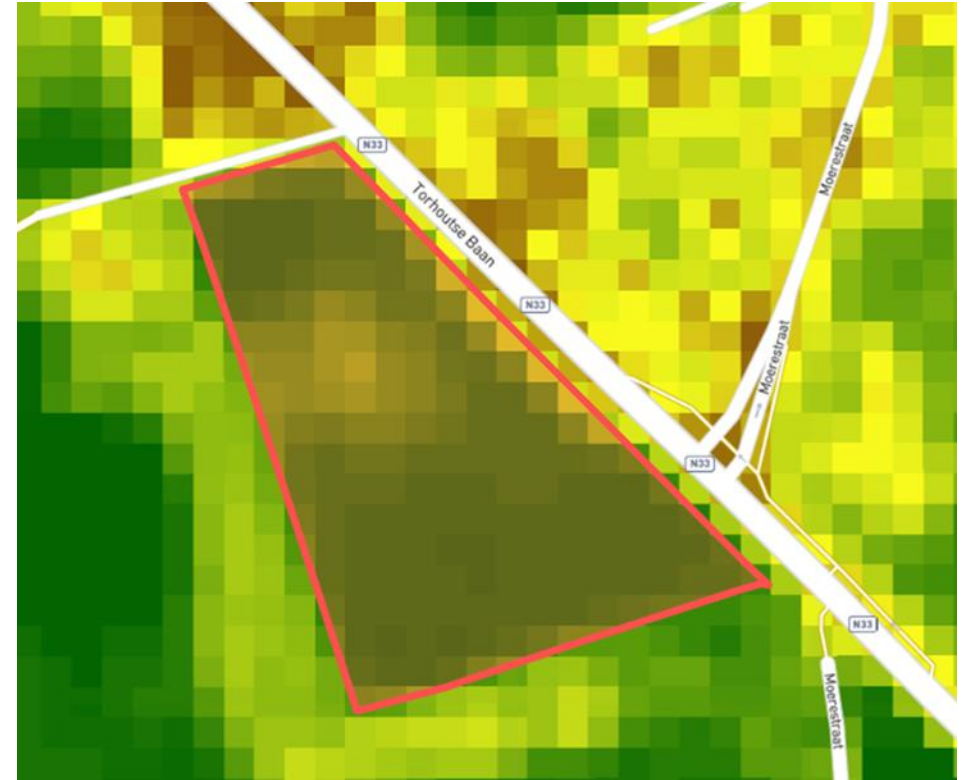
Primair doel : ontwikkelen van een AI die variabiliteit binnen (en tussen) percelen identificeert en er een diagnose aan koppelt.

Training van de AI : nood aan percelen met een duidelijke variabiliteit in opbrengstpotentieel. Variabiliteit mag verschillende oorzaken hebben (idealiter een subset representatief voor de bestaande oorzaken van variabiliteit in Vlaanderen).

‘Slechte stukken’ moeten voldoende groot zijn om met satellietbeelden te detecteren (sentinel pixel = 10 x 10 m).
Perceelshistoriek is gekend.

- Verdichting
- Verschillen in textuur/ profielopbouw
- pH
- %C

Bemonstering en evaluatie van percelen om de oorzaak van de variabiliteit te identificeren.

Varivisie: variabiliteit binnen percelen

- Bemonstering van percelen
 - Selectie van 2 zones binnen het perceel
 - Hoog opbrengstpotentieel
 - Laag opbrengstpotentieel
- Bemonstering van elke zone
 - Profielboring
 - Indringingsweerstand
 - Bouwvooranalyse
 - Evaluatie gewasstand en indien van toepassing indicatoronkruiden
 - ...

Resultaten worden gedeeld met de teler + indien mogelijk advies om de 'slechte plekken' te verbeteren.

Evaluatie TUM - Workshop boekje groenten

